

Pysslingen förskolor och skolor AB

Org.nr. 556035-4309

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Söderbaumska skolan
belägen i Falu kommun

Tillsyn i Söderbaumska skolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Pysslingen förskolor och skolor AB (556035-4309) under hösten 2015. Söderbaumska skolan besöktes av Skolinspektionen den 15 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 9

Vårterminen 2015 hade eleverna i årskurs 9 högre betygssnitt i samtliga ämnen och ett genomsnittligt meritvärde som var 26 poäng högre än rikssnittet (251 poäng). Cirka 96 procent av eleverna nådde målen i alla ämnen. Vårterminen 2016 hade det genomsnittliga meritvärdet ökat till 260 poäng, vilket var 36 poäng högre än rikssnittet samma termin (224 poäng).

Årskurs 6

Vårterminen 2016 var måluppfyllelsen i de olika ämnena mellan 94 och 100 procent.

Årskurs 3

Läsåret 2015/16 var måluppfyllelsen i de olika ämnena mellan 90 och 94 procent.

Trygghet och studiero

Huvudmannens kvalitetsundersökning från 2016 visar att 91 procent av eleverna känner sig trygga i skolan. Detta är en högre andel än genomsnittet i AcadeMedias grundskolor samma år (81 procent). Samma undersökning visar att 72 procent av eleverna upplever att de har arbetsro i skolan, vilket också är en högre andel än AcadeMedias genomsnitt (59 procent).

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-05-22
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att eleverna inte ges tillräckligt inflytande över undervisningens innehåll, arbetsformer och arbetsätt. Visserligen uppger rektorn och lärarrepresentanter att eleverna får vara med och påverka undervisningen, men majoriteten av de intervjuade eleverna uppger att de saknar reellt inflytande.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pysslingen förskolor och skolor AB att **senast den 22 maj 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Pysslingen förskolor och skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att samtliga elever ges reellt inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömer att det finns elever på Söderbaumska skolan som inte ges reellt inflytande över undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Utredningen visar att elevinflytandet varierar, såväl när det gäller elevernas delaktighet i planeringen som i utvärderingen av undervisningen. Bristen innebär att eleverna inte ges möjlighet att träna på de

demokratiska principerna som ett led i att utvecklas till aktiva samhällsmedborgare. Bristen kan också leda till bristande engagemang och motivation hos eleverna.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök yttrat sig kring skolans arbete med elevinflytande. Huvudmannen har emellertid inte inkommit med uppgifter som visar att eleverna i praktiken fått ett ökat inflytande över undervisningen efter tillsynsbesöket, varför Skolinspektionens bedömning kvarstår.

Alla elever ska enligt läroplanen omfattas av de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig. Eleverna ska ges inflytande över utbildningen och kontinuerligt stimuleras att aktivt delta i arbetet med att utveckla denna. Lärarna ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Det är lärarnas ansvar att se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Som en del i det ska lärarna planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

I Skolinspektionens elevenkäter uppger mer än var fjärde elev i årskurs 9 att det stämmer dåligt eller ganska dåligt att eleverna på skolan har inflytande över undervisningens innehåll. Samtidigt uppger cirka var tredje elev i årskurs 5 respektive årskurs 9 att det inte heller stämmer att eleverna på skolan kan påverka hur de ska arbeta med skoluppgifterna.

Vid intervjuer med elever från årskurserna 5-9 framkommer att det varierar huruvida eleverna ges inflytande över undervisningen. Några elever vid den ena intervjun kan ge exempel på hur de i planeringsstadiet fått vara med och påverka hur de ska arbeta, men majoriteten av de intervjuade eleverna uppger att lärarna inte tillfrågar eleverna om hur de vill arbeta inför planeringen av ett nytt arbetsområde. Flera elever uppger att de varken har inflytande över vad de ska arbeta med eller hur, och majoriteten av de intervjuade eleverna kan inte ge något exempel på hur de fått påverka lektionernas innehåll, arbetssätt eller arbetsformer. På frågan om lärarna frågar eleverna om vad de tycker om undervisningen så känner flera elever inte heller igen att det händer. Några elever uppger att de ibland har fått utvärdera undervisningen i vissa ämnen, men kan inte ge exempel på att detta lett till några förändringar.

Några av de intervjuade lärarna ger exempel på hur de själva arbetar med elevinflytande, och uppger bland annat att eleverna är med och påverkar sina arbetsuppgifter inom ramen för skolans temaarbeten och estetiska produktioner. Flera lärare uppger dock att frågan om elevinflytande behöver

återaktualiseras och säger att det saknas en systematik och ett gemensamt förhållningssätt kring hur eleverna ska involveras i utvärderingen av undervisningen. Några lärare ger också uttryck för att det finns svårigheter i att ge eleverna inflytande över undervisningen, bland annat med hänvisning till klassernas storlek och elevernas stödbehov.

Skolans rektor har i skrivelse till Skolinspektionen uppgett att verksamheten till stor del genomsyras av en dialog mellan lärare och elever kring arbetsätt och arbetsformer. Enligt rektorn arbetar också skolans dramapedagog med elevdemokrati och stärker elevernas förmåga att själva strida för inflytande. Rektorn uppger dock i intervju att det är en utmaning att säkerställa att eleverna får elevinflytande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då undervisningen vid Söderbaumska skolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Pyslingen Förskolor & Skolor AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys

Beslut

2017-02-20

7 (9)

Dnr 44 - 2015:9533

av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Ana-Maria Koci Spång
Beslutsfattare

Sara Afifi
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Söderbaumska skolan

Skolinspektionen

Box 23069, 104 35 Stockholm

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Söderbaumska skolan

Söderbaumska skolan är en fristående grundskola i Falu kommun som omfattar cirka 500 elever i förskoleklass och årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Pysslingen Förskolor och Skolor AB med organisationsnummer 556035-4309. Verksamheten leds av en rektor.